
APIE PROJEKTĄ

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Marijampolės kolegija yra vienintelė aukštoji mokykla Marijampolės regione, teikianti koleginių išsilavinimą, sudaranti sąlygas studentams ugdytis profesinius įgūdžius, kūrybiškumą, saviraišką, tačiau dėl lėšų trūkumo, neatnaujinamos studijų aplinkos ir nepakankamos infrastruktūros, kolegija negali užtikrinti aukščiausios studijų kokybės, parengti konkurencingus specialistus bei pilnai atliepti darbo rinkos poreikius. Projektu siekiama spręsti šias problemas, tobulinant studijų infrastruktūrą, įkuriant laboratorijas inžinerijos mokslų studijų kryptių grupės programų realizavimui, studijų centrus ugdymo mokslų ir socialinių mokslų studijų kryptių grupių programų vykdymui, įkuriant Socialinių tyrimų centrą, Interaktyvių informacinių komunikacinių technologijų laboratoriją, modernizuojant kolegijos biblioteką. Inovatyvi studijų infrastruktūra leis efektyviai vystyti regioninės kolegijos modelį įgyvendinant kolegines aukštojo mokslo studijas, plėtojant taikomuosius tyrimus, vykdant konsultacinę veiklą regione. Visa tai darys teigiamą įtaką stojančiųjų pritraukimui į regiono verslui bei viešajam sektoriui reikalingas studijų programas, gerins studijų kokybę ir tyrėjų kompetencijas, geriau atlieps regiono poreikius, didins tarptautiškumą.

Investicijų projekto tikslas - pagerinti švietimo paslaugų kokybę Marijampolės kolegijoje, sukuriant inovatyvią studijų ir praktinių kompetencijų ugdymo bazę, atliepiančią studijų programų tikslus, regiono verslo ir viešojo sektoriaus poreikius, bei sudarančią prielaidas regioninės kolegijos modelio diegimui. Tikslu pasiekimui formuluojamas uždavinys - tobulinti studijų infrastruktūrą, įsigyjant studijų procesui reikalingą įrangą ir priemones. Išskiriamos trys tiesioginės (kolegijos studentai, dėstytojai, atvykstantys studentai ir dėstytojai) ir trys netiesioginės (kolegijos administracija, regiono verslo ir paslaugų sektoriaus įmonės, regiono gyventojai) tikslinės grupės, kurių poreikių patenkinimui planuojami šie kiekybiniai rezultatai: įranga ir priemonės būtinos kokybiškam studijų organizavimui - 9 kompl. bei įrangos naudojimui ir studijų proceso užtikrinimui būtini baldai - 9 kompl. Kolegija nėra vykdydusi ar vykdanči projektus, tiesiogiai susijusius su Marijampolės kolegijos technologinės infrastruktūros modernizavimu, atnaujinimu, tvarkymu ir koleginių studijų programų infrastruktūros sąlygų gerinimu, tad teigtina, jog projektas neturi sąsajų su kitais projektais. Netiesiogiai su planuojamu investicijų projektu siejasi kuriamas regioninis STEAM atviros prieigos centras, kaip Marijampolės kolegijos padalinys.

Atsižvelgiant į Marijampolės kolegijos finansinius veiklos srautus akivaizdu, jog Kolegijai veikiant kaip įprastai, nebūtų atliekamos būtinos investicijos į infrastruktūros esminį atnaujinimą, dėl ko ilguoju laikotarpiu nukentėtų paslaugų gavėjai, negaudami prieinamos ir kokybiškos paslaugos, mažėtų studentų skaičius ir taip būtų dar labiau nepatenkinami regiono darbo rinkos poreikiai. Aprašytos keturios alternatyvos: įrenginių nuoma; kooperacija; naujų technologijos A įrenginių įsigijimas; naujų technologijos B įrenginių įsigijimas – leido pasirinkti dvi nagrinėtinas alternatyvas, o palyginus jas sąnaudų efektyvumo analizės metodu pasirinkta alternatyva – naujų B technologijos įrenginių įsigijimas.

Investicijų projekto trukmė yra 18 mėnesių, numatoma projekto pradžia – 2020 m. sausio mėn. Projekto parengiamosios veiklos (investicijų projekto parengimas, projektinio pasiūlymo parengimas, paraiškos rengimas ir vertinimas) atliktos iki projekto įgyvendinimo pradžios. Projektas į etapus neskirstomas. Projekto įgyvendinimo vieta yra Marijampolės kolegija, jo administravimui numatomi Marijampolės kolegijos darbuotojai, administravimo funkcijas priskiriant administracijos darbuotojams pagal pareigybes. Projekto tęstinumas numatomas instituciniame, finansiniame, technologiniame lygmenyse, jis atliepia aplinkosauginius ir lyčių lygybės bei nediskriminavimo principus.

Apibendrinant galima teigti, kad investicijų projektas laikytinas tinkamu įgyvendinti ir kuriantis ilgalaikę naudą, prisidedant prie savivaldybės, regiono ir šalies strateginių tikslų įgyvendinimo bei socialinės ekonominės plėtros.

Įvertinus projekto metu siekiamą išspręsti problematiką, kuri apibendrinama kaip inovatyvių ir realiai rinkoje naudojamų technologinių įrenginių nepakankamumas studijų kokybės užtikrinimui Marijampolės kolegijoje, numatomas toks investicijų projekto **tikslas** - pagerinti švietimo paslaugų kokybę Marijampolės kolegijoje, sukuriant inovatyvią studijų ir praktinių kompetencijų ugdymo bazę, atliepiančią studijų programų tikslus, regiono verslo ir viešojo sektoriaus poreikius, bei sudarančią prielaidas regioninės kolegijos modelio diegimui.

Tikslo pasiekimui formuluojamas **uždavinys** - tobulinti studijų infrastruktūrą, įsigyjant studijų procesui reikalingą įrangą ir priemones.

Projekto tikslas ir uždavinys atitinka 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos teminį tikslą – „Investicijos į švietimą, gebėjimus ir mokymąsi visą gyvenimą“; bei 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmoniškųjų išteklių potencialo didinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 09.1.1-CPVA-V-720 „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“ tikslą – modernios, atitinkančios šiuolaikinės visuomenės poreikius švietimo technologinės infrastruktūros atnaujinimas, siekiant aukštesnės švietimo paslaugų kokybės, prieinamumo ir interaktyvumo, didesnės jų pridėtinės vertės ir paklausos kūrimo, skatinant papildomus studentų srautus, formuojant paklausą vietos verslams, didinant patrauklumą investicijoms, verslo plėtrai, naujų darbo vietų kūrimui tikslinėse teritorijose.

Projektu siekiami rezultatai

Projekto tikslui ir uždaviniui pasiekti planuojamos šios veiklos: įsigyti įrangą ir priemones būtinas kokybiškam studijų organizavimui (9 kompl.), bei įsigyti įrangos naudojimui ir studijų proceso užtikrinimui būtinus baldus (9 kompl.).

Inžinerijos mokslų studijų kryptių programų tobulinimui planuojama įsigyti įrangą ir priemones trims laboratorijoms:

- Automobilių techninio eksploatavimo laboratorijai,
- Elektrotechnikos ir elektronikos laboratorijai,
- Transporto logistikos laboratorijai

Ugdymo ir socialinių mokslų studijų kryptių programų tobulinimui planuojama įsigyti įrangą ir priemones trims centrams:

- Buhalterinės apskaitos centrui,
- Socialinio darbo praktinių gebėjimų ugdymo centrui,
- „Vaikystės atradimų“ centrui.

Siekiant užtikrinti visų kolegijoje įgyvendinamų studijų programų kokybę ir efektyviau ugdyti bendruosius gebėjimus planuojama įsigyti įrangą ir priemones:

- Interaktyvių informacinių komunikacinių technologijų centrui,
- Socialinių tyrimų centrui

Atnaujinti kolegijos biblioteką.

Planuojamos investicijų projekto veiklos atitinka Projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto LR švietimo ir mokslo ministro 2016-08-17 įsakymu Nr. V-700 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmoniškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonės „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo 9.1 papunktyje nurodytą remiamą veiklą – kolegijų studijų infrastruktūros tobulinimas.

Automobilių techninio eksploatavimo laboratorijos tikslas – sudaryti sąlygas Transporto inžinerijos studijų programų studentams įgyti ir patikrinti studijų programose numatytas kompetencijas ir praktinius įgūdžius, taip pat ir taikomųjų tyrimų vykdymui Transporto inžinerijos srityje. Įkurta laboratorija naudosis Transporto logistikos technologijų ir Automobilių techninio eksploatavimo studijų programų studentai bei Transporto inžinerijos studijų krypties dėstytojai. Laboratorija taip pat galės naudotis Marijampolės Profesinio rengimo centro Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti ir Automobilių mechaniko mokymo programų moksleiviai. Laboratoriją bus galima panaudoti

Marijampolės regiono krovinių pervežimų ir automobilių techninio eksploatavimo įmonių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti.

Planuojamoje įsigyti virtualioje mokymo programoje Electude+Electric drive metodiškai pateiktos ir paaiškintos pagrindinės transporto inžinerijos sąvokos, naujausia informacija apie transporto priemonių konstrukciją, atskirų dalių veikimo principus, techninės būklės įvertinimo metodus. Naudodamiesi elektronine automobilių duomenų baze Autodata studentai ir moksleiviai išmoks naudotis internetinėmis ir kompiuterinėmis technologijomis vertinant transporto priemones pagal realius, gamintojų pateikiamus panaudojimo, patikimumo kriterijus ir eksploatacines savybes, vadovaudamiesi bazėje pateiktais gamintojų parametrais vertins transporto priemonių ir jų dedamųjų dalių techninę būklę. Elektrinės jėgainės pjūvis, aukštos įtampos baterijos treniruoklis, mokomasis rinkinys automobilių konstrukcijai studijuoti reikalingas svarbiausių transporto priemonių dedamųjų dalių konstrukcijų praktinėms ir savarankiškomis studijoms, studijų rezultatams vertinti. Diagnostiniais prietaisais ir eksploatacinių skysčių kokybės tikrinimo komplektu studentai ir moksleiviai praktiškai vertins konkrečių transporto priemonių techninę būklę, teiks argumentuotas išvadas ir rekomendacijas apie tolesnį transporto priemonės panaudojimą. Baterijų išmanusis įkrovimo įtaisas reikalingas praktiniams įgūdžiams įgyti palaikant šiuo metu populiariausių akumuliatorių baterijų darbingumą.

Laboratorijoje nuosekliai ir metodiškai bus siekiama Transporto inžinerijos studijų programose iškeltų studijų rezultatų, patikimai ir objektyviai patikrinamas jų pasiekimo lygis. Planuojami studijų rezultatai derinti su darbdaviais, todėl absolventai lengvai įsilies į darbo rinką, o panaudodami savarankiškų darbų ir taikomųjų tyrimų metu įgytas kompetencijas plės transporto priemones eksploatuojančių įmonių veiklą, didins jų potencialą, prisidės prie Kolegijos ir įmonių įvaizdžio gerinimo. Įkūrus laboratoriją plės bendradarbiavimas taikomųjų mokslinių tyrimų srityje su KTU, VGTU, VDU Žemės ūkio akademija ir verslo įmonėmis.

Elektrotechnikos ir elektronikos laboratorijos tikslas – sudaryti sąlygas kvalifikuotų specialistų regiono strateginėse ekonomikos kryptyse rengimui bei galimybes vykdyti taikomuosius tyrimus.

Bendradarbiaujant su Marijampolės gamybinėmis verslo įmonėmis buvo įvardintos svarbios veiklos kryptys, kuriose yra poreikis atlikti tyrimus, mokyti esamus bei būsimus įmonių darbuotojus. Šiuo metu vykdomose studijų programose numatytos kompetencijos, kurios bus įgyjamos atliekant veiklas Elektrotechnikos ir elektronikos laboratorijoje.

Elektrotechnikos ir elektronikos laboratorijoje praktinius užsiėmimus ir tyrimus vykdys Informacinių technologijų, Automobilių techninio aptarnavimo ir Transporto logistikos technologijų studijų programų studentai. Būsimieji specialistai praktinėje veikloje susidurs su kompleksinėmis problemomis, kurių sprendimui būtinos specifinės elektronikos ir elektrotechnikos žinios ir įgūdžiai. Visose šiuolaikinėse technologijose neišvengiamai egzistuoja elektroninės sistemos.

Studijų programose numatytos kompetencijos ir įgūdžiai, kurių pasiekimui būtina atlikti praktinius darbus, eksperimentus. Eksperimentų atlikimui reikalinga tam tikra specifinė įranga. Tam įsigyjami specialūs eksperimentų baziniai standai ir papildomi konkrečių eksperimentų moduliai bei universalūs matavimo prietaisai. Šios įrangos pagalba studentai susipažins su praktiniu pagrindinių dėsnų ir principų veikimu, su įtaisais, jų funkcijomis, jų valdymo principais. Technologinė įranga esanti tiek šiuolaikinėse, tiek ateities transporto priemonėse bei informacinėse technologijose neatsiejama nuo mechatroninių sistemų, kuriose neišvengiamai yra elektrotechninės bei elektroninės sistemos. Jų veikimą analizuoti atskirai neprasminga, tuo labiau ateityje, dėl jų struktūrinio bei fizinio integralumo, todėl eksperimentuose būtina tirti sąsajas, tiek su mechaninėmis, tiek su valdymo sistemomis.

Šiuo metu turima laboratorijos įranga leidžia minimaliai pasiekti programose numatytus tikslus, tačiau tolimesniam veiklos tobulinimui to nepakanka. Papildžius laboratorijos įrangą numatomomis įsigyti priemonėmis bus sukurtos galybės tolimesniam programų bei studijų metodų tobulinimui ir bendradarbiavimui su verslo įmonėmis vykdant taikomuosius tyrimus, bus galima kurti ir vykdyti naujas paklausias ir perspektyvias studijų programas technologijų kryptyje, siejamas su mechatronika ir robotika, o būtent tai, pastaruoju metu, yra verslo įmonių pageidavimas ateičiai.

Transporto logistikos laboratorijos tikslas - sudaryti tinkamas sąlygas ir galimybes studentams įgyti praktinių įgūdžių organizuojant efektyvų vidinės logistikos valdymą, vykdant transportavimo

procesus. Laboratorija naudojama Transporto logistikos technologijų studijų programos studijų procese.

Studijų programoje numatytos kompetencijos ir įgūdžiai, kurių pasiekimui būtina analizuoti įvairius transportavimo procesus. Numatomos įsigyti įranga ir priemonės leis efektyviau, įdomiau ir moderniau organizuoti bendrą studentų grupės darbą ieškant naujų, optimalių sprendimų.

Planuojamos įsigyti įrangos pagalba bus galima modeliuoti įvairių krovinių pervežimo situacijas, analizuoti variantus ir rasti geriausius sprendimus parenkant optimalius maršrutus, modeliuoti, analizuoti ir vertinti sandėliavimo, krovimo ir iškrovimo technologijas. Studentai praktinių užsiėmimų metu dirbdami su sandėlių ir logistikos valdymo programa MS Dynamic įgis praktinių įgūdžių suformuojant gautų prekių logistinius vienetus, derančius su GS1 tarptautiniais logistikos standartais, susipažins su krovinių siuntų planavimo, komplektavimo ir išsiuntimo organizavimo procesu atsižvelgiant į užsakymų informaciją. Įsigijus planuojamus standus - transporto platformą, krovinių tvirtinimo bei krovimo įrengimus ir priemones bei kitą sandėlių ir krovinių formavimo įrangą, studentai turės galimybę mokytis tinkamai naudoti krovinių tvirtinimo įrangą atliekant takelažinius darbus. Naudojamiesi autotransporto ir krovinių sekimo ir valdymo programa AUTOROUTE studentai įgis praktinių gebėjimų projektuojant optimalius krovinių vežimo maršrutus ir krovinių pristatymą užsakovams, planuos vairuotojų darbo ir poilsio režimą.

Šiuo metu turima laboratorijos įranga leidžia minimaliai pasiekti programose numatytus tikslus, ribotas priemonių pasirinkimas riboja studijų metodų pasirinkimą. Naujos priemonės leis praplėsti taikomų metodų pasirinkimą ir procese įgyti geresnius praktinius įgūdžius, bus galima efektyviau panaudoti studijoms skirtą laiką ir padidinti studentų pasitenkinimą procesu.

Buhalterinės apskaitos centras. Buhalterinės apskaitos specialistų praktinio mokymo infrastruktūros tobulinimas ir modernizavimas Marijampolės kolegijoje suteiks tinkamas prielaidas aukštos kvalifikacijos buhalterinės apskaitos specialistų parengimui regiono verslui bei taikomųjų mokslinių tyrimų vykdymui.

Buhalterinės apskaitos kabinetuose praktinius ir savarankiškus darbus atlieka ne tik Buhalterinės apskaitos studijų programos 62 nuolatinių ir iššęstinių formų studentai, bet ir kitų kolegijos studijų programų (Transporto logistikos technologijų (gretutinė kryptis – vadyba), Kultūros ir sporto industrijų vadybos, Sveikatingumo ir grožio verslo bei rengiamos Tarptautinio verslo administravimo) studijų programos studentai. Svarbu sudaryti šiuolaikines sąlygas ir praplėsti galimybes studentams kuo daugiau praktinių užduočių atlikti specializuotomis apskaitos programomis, nes darbo rinkai reikalingi inovatyvūs aukštos kvalifikacijos specialistai, gebantys ne tik apdoroti, bet ir analizuoti apskaitos duomenis. Įsigijus planuojamą IT įrangą atsiras galimybė daugiau Buhalterinės apskaitos studijų programos dalykų (Individualių įmonių apskaita, Prekybos įmonių apskaita, Dokumentų valdymas, Valdymo apskaita, Buhalterinės apskaitos praktika, Specialybės įgūdžių praktika 1 ir kt.) praktinių darbų atlikti specializuotomis apskaitos programomis („Debetas“, „StekasPlius“, „Excel“), plėsti dėstytojų ir studentų vykdomus taikomuosius tyrimus bei parengti regiono verslo įmonėms kvalifikuotus buhalterinės apskaitos specialistus, gebančius dirbti su įmonėse įdiegtomis kompiuterizuotos apskaitos programomis.

Socialinio darbo praktinių gebėjimų ugdymo centro tikslas - padėti socialinio darbo studijų programos studentams vystyti praktinius gebėjimus dirbti daugiakultūroje besikeičiančioje visuomenėje, mokytis bendrauti ir bendradarbiauti su įvairiais socialinio darbo praktikoje sutinkamais klientais - asmenimis (šeima) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Socialinio darbo praktinių gebėjimų ugdymo centras – tai pavyzdinė aplinka ir priemonės, suteikiančios aukštos kokybės ir lengvai prieinamus mokymosi išteklius socialinio darbo studijų krypties studentų profesinių kompetencijų ugdymui. Profesinio socialinio darbo bakalauro studijų pakopoje pasirengimas tiesioginei praktinei veiklai su klientais yra prioritetinga studijų proceso dalis, todėl akcentuotina ir imitacinė profesinės veiklos praktika, kurioje busimas socialinis darbuotojas gali veikti “realiomis” darbo sąlygomis, prižiūrimas socialinio darbo profesionalų. Studentai, turėdami galimybes mokytis tokia centre, bus labiau pasirengę tiesioginei socialinio darbo praktikai su įvairių

grupių klientais socialinės apsaugos, švietimo, sveikatos priežiūros, teisėsaugos institucijose, nevyriausybinėse organizacijose, bendruomenėse.

Planuojama įsigyti dviejų tipų priemones: bendrųjų profesinių gebėjimų ugdymui ir specialiųjų profesinių gebėjimų ugdymui.

Socialinio darbo praktinių gebėjimų ugdymo centre numatyta bendrųjų profesinių gebėjimų ugdymui skirta įranga ir priemonės leis studentams mokytis pažinti ir sumodeliuoti darbo su skirtingais klientais aplinką, leis dėstytojams ir studentams inovatyviau naudotis edukacinėmis priemonėmis, imituoti individualaus ir grupinio darbo su klientais situacijas, mokytis įvairių klientų konsultavimo, užimtumo, socialinio ugdymo, socialinės rehabilitacijos metodų. Imitacinių situacijų metu studentai turės galimybę prisiimti socialinio darbuotojo ir klientų vaidmenis. Centre esantys baldai bus sudėlioti taip, kaip jie turėtų būti naudojami dirbant su klientais. Turimos priemonės leis studentams labiau pažinti klientų skirtingumus, naudojamų priemonių įvairovę, padės labiau suprasti darbo su klientais specifiką, tikslus bei procesą. Svarbu ir tai, kad priemonės ir centro aplinka labiau skatins studentų novatoriškumą ir kūrybiškumą, jos leis vystyti tarpasmeninius gebėjimus: būti kritiškais ir savikritiškais (kritiškas ir savikritiškas mąstymas), dirbti grupėje / komandoje, plėtoti bendravimo įgūdžius, dirbti tarpdalykinėje grupėje, vystys gebėjimus bendrauti su kitų sričių žinovais, atsižvelgti į įvairovę ir daugiakultūriškumą, dirbti tarptautinėje aplinkoje, veikti etiškai. Ypatingai svarbu, kad studentai turės palankesnes sąlygas vystyti sisteminius gebėjimus: taikyti žinias praktikoje, atlikti mokslinius tyrimus, mokytis prisitaikyti prie naujų situacijų, ugdytis kūrybiškumą (gebėjimas kurti naujas idėjas), lyderystę / vadovavimą (gebėjimas motyvuoti žmones siekti bendrų tikslų), kitų kultūrų ir papročių supratimą, gebėjimą dirbti savarankiškai, rengti ir valdyti projektus, iniciatyvumą ir verslumą, dėmesį kokybei (gebėjimas įvertinti ir palaikyti darbo kokybę), užsispyrimą ir norą laimėti (atkaklumas ir ryžtingumas vykdant pavestas užduotis ir prisiimtus įsipareigojimus).

Specialiųjų profesinių gebėjimų ugdymui skirtos priemonės leis ugdyti darbo su neįgaliaisiais, spec. poreikius turinčiais asmenimis įgūdžius, teikti integralias paslaugas kliento namuose ir bendruomenėje, kompleksines paslaugas globos ar slaugos įstaigose. Studentai praktinių įgūdžių mokymo metu susipažins su asmenų slaugos ypatumais, išmoks teikti higienos paslaugas asmenims namuose ir globos įstaigose, dirbti su įvairia slaugos, judėjimo pagalbos, higienos įgūdžių palaikymo įranga. Anatomiciniai modeliai – manekenai bus naudojami mokytis, kaip veikti nepažeistos padėties atveju: gaivinimo mokymui, slaugos pagalbos teikimui. Rankų ir kojų sąnariai yra lankstūs ir jada natūraliai. Imituoja tikrą sėdėseną. Tokie manekenai sudaro sąlygas asmens higienos, valymo (nuimamas dalinis protezavimas), kėlimo, mobilizacijos, plovimo, dirbtinio kvėpavimo įgūdžių formavimui. Mokantis gaivinti svarbu, kad manekenai turėtų anatomines žymes. Spausdintuvo dėka įvertinamas plaučių, širdies gaivinimas. Kiekvienas įgūdis pateikiamas atskirai, o vidurkiai išsaugomi spausdintuvo atmintyje. Teikiant socialines paslaugas ligoniams ar neįgaliesiems, svarbu mokėti naudotis įvairia kompensacine ir slaugos technika – vežimėliais, funkcinėmis lovomis. Rengiantis socialiniam darbui svarbu išmokti įveikti psichologinius barjerus, bendraujant su įvairias negalias turinčiais asmenimis. Studijų metu vyks pratybos, situacijų imitavimai dirbti su asmenimis neįgaliojo vežimėlyje. Bus naudojamas daugiapozicinis komforto mechaninis vežimėlis skirtas asmenims, kurie vežimėlyje sėdi ilgesnį laiką. Vežimėliu važiuoti galima savarankiškai arba su palyda. Skirtas mokytis teikti pagalbą neįgaliajam, bendrauti su vežimėlyje sėdinčiu neįgalioju. Taip pat bus mokomasi dirbti su paprastesne technika – vaikštynėmis. Funkcinės slaugos lovos naudojamos ilgalaikės globos, slaugos įstaigose, namuose ar gydymo įstaigose. Elektra valdoma funkcinė lova bus skirta mokytis teikti pagalbą gulinčiam klientui, reguliuoti lovą. Naudojant kėlimui skirtas priemones (mobilus keltuvas, vartymo-kėlimo paklodė) bus mokomasi garantuoti prižiūrimų asmenų saugumą: kad nebūtų sukelta papildomų rizikos ir pavojaus veiksnių (tempimas, odos pažeidimai, galimybė iškristi, nugriūti, gauti traumą). Taip pat ši įranga pašalina profesinę riziką darbuotojams. Teikiant higienos ugdymo paslaugas, naudojama įvairi prausimo įranga. Reguluojamo aukščio dušo kėdė/vežimėlis skirtas nuprausti asmenis duše. Dirbant globos institucijose, padedant judėjimo negalią turintiems klientams patekti į įstaigas, tenka naudoti įvairius neįgalųjų vežimėlių keltuvus. Keltuvai gali atlikti keletą funkcijų, tai yra, gabenti ne tik judėjimo negalią turinčius asmenis, bet ir žmones su sutrikusia rega. Turėklinis neįgalųjų keltuvas “Delta” yra skirtas naudoti viduje. Tai bėginis turėklas, keltuvas

važiuoja vidine laiptų puse. Tai atitinka kolegijos laiptų konfiguraciją. Toks keltuvas būtų naudojamas ne tik praktinių gebėjimų ugdymo tikslu, bet ir padėtų neįgaliesiems patekti į kolegijos patalpas.

Šiame centre dėstytojai turės geresnes sąlygas pasirinkti ir taikyti tinkamas bei inovatyvias didaktikos priemones studijų kokybei užtikrinti, naudoti novatoriškus, kūrybiškus metodus (pvz., vaidmenų žaidimus mokantis socialinio darbo; simuliacinius/imitacinius praktinių situacijų vaizdavimus ir analizę; problemų sprendimu grįstą ir projektinį mokymą; mokymąsi bendradarbiauti; dizainu grindžiamą mokymą; studentų savirefleksiją kaip vertybinės laikysenos ugdymo(si) galimybę ir kt.), o studentai, besimokydami pagal įvairius patyrimu grįstus metodus, sukurs materialius ir nematerialius produktus, kurių pagalba bus labiau apmokyti, pasitikintys savimi siekiant dirbti su realiais klientais. Kūrybiškumui ir patirtiniam mokymuisi palankesnė aplinka ir sąlygos studentams sudarys prielaidas kurti inovatyvias socialinių problemų sprendimo strategijas, įvertinant situacijų kompleksiskumą ir etines pasekmes.

Inovatyvi studijų aplinka leis efektyviai vystyti ir vykdyti konsultacinę bei kvalifikacijos tobulinimo veiklą bendraujant ir bendradarbiaujant su kolegijos ir socialinio darbo studijų programos socialiniais partneriais, kitais visuomenės nariais. Programos dėstytojai aktyviai veda kvalifikacijos kėlimo teorinius ir praktinius seminarus socialiniams darbuotojams bei kitiems specialistams, dirbantiems socialinėse įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose, bendruomenėse. Inovatyvus studijų ir praktinių gebėjimų ugdymo centras efektyviau atlieps net tik socialinio darbo studijų programos numatomus rezultatus, tačiau ir regiono socialinio verslo, viešojo valstybinio bei nevyriausybinių sektorių poreikius.

Tikimasi, kad modernioje mokymo ir mokymosi bazėje vykdoma konsultacinė, kvalifikacijos tobulinimo, projektinė veikla taps labiau konkurencinga pritraukiant regiono ir ne tik valstybines ir nevyriausybines socialines įstaigas, bendruomenes, visuomenės atstovus.

„Vaikystės atradimų“ centro tikslas - atnaujinti ir modernizuoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo studijų turinį, kurti stimuliuojančią aplinką, orientuotą į šiuolaikinių vaikų poreikius, siekiant ugdymo modernizavimo, geresnės pedagoginių studijų kokybės, ugdymo kokybės darželiuose bei pedagogų kompetencijos tobulinimo. Siekiant išlaikyti tikrąsias vaikystės vertybes, padėti šiuolaikiniam ikimokykliniui vystytis kaip asmenybei, kolegijos dėstytojai sieks sukurti tokį centrą, kuris skatins studentus pasiruošti pedagoginei praktikai per įvairius pasaulio pažinimo būdus – per žaidimą, judėjimą, tyrinėjimą ir saviraišką įvairiomis meno formomis, kurios padės studentams išreikšti savitą pasaulio matymą, kritinio mąstymo, kūrybiškumo, vaizduotės ugdymuisi. Šiuolaikiniai vaikai pasižymi ypatingu, išskirtiniu santykiu su technologijomis, jie drąsūs, aktyvūs ir imlūs naujovėms. Ruošiant ikimokyklinio ugdymo specialistus, svarbus nuolatinis ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo kokybės siekis, studijų programų atnaujinimas, inovatyvių pedagoginių praktikų, metodų, būdų, priemonių, aplinkų kūrimas, atliepiant šiuolaikinių vaikų poreikius. Marijampolės kolegija, siekdama edukacinių inovacijų, siekia užtikrinti studentų ugdymo(si) kokybę bei veiksmingumą, įvairesnio kokybiško turinio ugdymo per inovatyvias priemones, skatina plėtoti kūrybines vaikų galias, modeliuojant ugdymo procesą. Šios inovatyvios praktikos nukreiptos į studentų savarankiškumo, motyvacijos mokytis plėtotę, ugdant jų gebėjimus.

Centras apims trijų sričių pedagogines veiklas:

- 1) Žaidimų ir saviraiškos studiją;
- 2) Multisensorinio tyrinėjimo studiją;
- 3) Meninės raiškos patirtinio ugdymo studiją.

Žaidimų ir saviraiškos studija. Aplinka yra kūrybiško žmogaus ugdymo veiksnys, nes žmogaus kūrybinė saviraiška įmanoma tik tam tikroje socialinėje aplinkoje. Kūrybiškumui palanki aplinka – sudėtingas ir daugiамatis fenomenas. Pagrindinis ikimokyklinio amžiaus pasiekimas yra vaiko asmeninės kultūros pagrindo, emocinės gerovės, individualių gebėjimų ugdymas, jo nepriklausomybės, iniciatyvos, saviraiškos, kūrybiškumo, smalsumo, atsakomybės, bendravimo ir intelektualinės kompetencijos plėtra. Virtualios ugdymosi aplinkos sukūrimas padės stiprinti studentų ugdymą per judesį ir žaidimą, bus sudarytos sąlygos emociniam ir fiziniam išsikrovimui, kryptingam gebėjimų identifikuoti bei (iš)reikšti savo jausmams ugdymui, emocinio intelekto ugdymui. Žaidžiant įvairius žaidimus siekiama patenkinti smalsumą, atliekami patys didžiausi atradimai, išgyvenami pačios plačiausios skalės jausmai: džiaugsmas, pasididžiavimas, ramybė, pyktis, nusivylimas,

draugiškumas, formuojasi komandinio darbo įgūdžiai, ugdoma valia, lavinama vaizduotė. Žaidimas – puikus savianalizės būdas: vaikai pradeda pastebėti savo stipriąsias ir silpnąsias puses. Norėdamas panaudoti žaidimą ugdymo procese, pedagogas mokės tinkamai juo pasinaudoti, leisdamas plėtotis savarankiškam žaidimui, o ne primesti savo, bet kartu pakreipti reikiama ugdymui linkme. Studijoje atgis studentų gamintos priemonės, žaislai, lėlės (pirštukinės, pirštinių, lazdelinės, marionetės ir kt.), kurių dėka studentai profesionaliai gebės pasiruošti pedagoginėms praktikoms. Interaktyvios lentos pagalba bus integruojama informacinės technologijos, kurios praplės kompiuterinio demonstravimo bei modeliavimo galimybes. Šios lentos programinės įrangos pagalba studentai gebės sukurti vaizdus, garsus, interaktyvias užduotis, kurios padės įsisavinti studijuojamą medžiagą, procesui suteiks patrauklumo ir įdomumo. Naudojant interaktyvią lentą lengviau išlaikyti vaiko dėmesį. Blue-bot ir Bee-bot spalvingi, patrauklūs ir draugiški robotukai išmokys kaip suteikti ikimokyklinio amžiaus vaikams problemų sprendimo, programavimo pradmenis. Interaktyviosios grindys padės vaikų judesių koordinacijai, reakcijai ir loginiam mąstymui, stiprinant socialinę, pažinimo, komunikavimo, sveikatos, meninio ugdymo kompetencijas. Sensorinės grindų plytelės, skirtos ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams sukurti ypatingą erdvę, lavinti vaikų judėjimo patirtį, spalvų supantį pasaulį – leidžiant liesti ir pažinti įvairius šviesinius atspalvius.

Multisensorinio tyrinėjimo studija. Vaikai pasaulį pažįsta bendraudami, stebėdami, tirdami, eksperimentuodami. Patirtiniu būdu mokomasi ne per inštruktavimą, o per asmeninį atradimą. Planuojamos įsigyti tokios priemonės kaip šviesos stalas, sensorinės grindys, šviečiantys kubai, pripučiamas saulės sistema, stereo mikroskopas, indelis su didinamuoju stiklu, dvipusis didinamasis stiklas, mažasis tyrinėtojų rinkinys, lapų presas, pažintinis gaublys, Saulės sistemos modelis, lanksčių skaičių rinkinys, pažintinių priemonių rinkinys šviesos lentai, teleskopas, šviesos kamuoliai, vandenyno projektorius, jutikliniai akvariumai su medūzomis, žvaigždžių ir planetų rinkinys, šviesos pluoštai su nuotolinio valdymo pulteliu, vandens perlai, balansavimo takelis ir kitos priemonės leis skatinti glaudesnę vaiko ir gamtos ryšį, plėtoti kūrybines vaikų galias, modeliuoti ugdymo procesą, sukuriant tokias veiklos zonas, kuriose ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai pasinertų į astronomijos gelmes, stebint žvaigždes ir jų spindesį, tyrinėtų gyvūnus žibančius danguje (gulbes, gyvates, liūtus, vorą, vilko, žirafos ir kt.), susipažintų su planetomis (saulės, mėnulio, žemės), patirtų džiaugsmą vandenyno gėlmėse, tyrinėti ir eksperimentuoti su vandeniu ir smėliu, įsitikinti, kaip traukia magnetas, įvairius augalus stebėti pro didinamąjį stiklą, mikroskopą, bei atlikti kitas veiklas multisensorinio ugdymo priemonėmis.

Meninės raiškos patirtinio ugdymo studija. Meninė veikla – puoselėti ir turtinti vaiko jautrumą ir pažinimo procesus, padėti jam žengti į meno pasaulį, ugdyti vaikų saviraišką per dailę, muziką, teatrą, literatūrą. Panaudojant muzikinio ugdymo priemones, bus siekiama padėti studentui atsiskleisti, pajusti bendravimo ir asmeninės kūrybos džiaugsmą – laisvai išreikšti savo įspūdžius jausmais, mintimis, garsais, judesiais, kalba. Vaikams patraukli, kūrybiška aplinka padės atsiskleisti studentų saviraiškai, ruošiantis pedagoginėms praktikoms, pajuntant muzikinio bendravimo džiaugsmą. Rengiant studentus meninei raiškai naudotini akmenukai, lazdelės, molio švilpynės, įvairūs būgneliai, dūdelės, lazdelės, atskiros metalofonų ir ksilofonų plokštelės, žaisliniai klavišiniai instrumentai, inovatyvios sensorinės sieninės ir grindinės plytelės. Grodami studentai susipažins su įvairiais garso išgavimo būdais, pūtimu, braukimu. Grojant lavės judesių koordinacija, plaštakų bei pirštų motorika, tembrinė klausa, ugdomas ritmo pajautimas. Studentai gebės pagroti skirtingo tembro instrumentais, kad atkreiptų vaikų dėmesį į kontrastingą jų skambėjimą. Dideles panaudojimo galimybes turės ritminiai, mušamieji instrumentai. Vieni jų padės pajusti „mušamąjį“ tembrą (kastanjetės, įvairaus dydžio, ilgio ir storio lazdelės); kiti (metaliniai) pajauti skardų tembrą (trikampis, rumba, lėkštės, varpeliai); tretieji – duslų tembrą (marakasai, dėžutė). Soprano ukulėlės populiarūs pradėjantiems ir mėgstantiems muzikuoti (gamtoje) laisvalaikio ar grupėje vaikams, jos mažos ir kompaktiškos, dažniausiai keturių stygų, malonaus skambesio, pritaikytos vaikiškiems ir moteriškiems balsams. Kai kurie muzikos instrumentai pasitarnaus kaip didaktinės priemonės: jie padės pedagogams ugdyti muzikinius ir sensorinius gebėjimus, supažindins vaikus su muzikos rašto elementais. Kiekvienas iš paminėtų instrumentų įgis nepakartojamą, išraiškingą, garso spalvą: lėkštės skambės labai skardžiai, aštriai, trikampis – švelniai, šviesiai, tęsiamai. Visi šie instrumentai padės studentams ugdant vaikų ritmo pajautimą, tembrą,

muzikinę klausą, atmintį (muzikinius gebėjimus). Muzikos panaudojimas įvairiais instrumentais, padės studentams įvairių žanrų meninei kūrybinei raiškai.

„Vaikystės atradimų“ centro sukūrimas pasitarnaus Marijampolės kolegijos Edukacinio aukštojo mokslo studijų centro seminarų organizavimui, vedant patirtinius seminarus Marijampolės savivaldybės ir kitų miestų pedagogams.

Interaktyvių informacinių komunikacinių technologijų centras apims dvi komunikacines sritis – kalbas ir multimedijas, įkuriant dvi studijas: užsienio kalbų mokymo(si) ir multimedijų.

Užsienio kalbų mokymo(si) studijoje bus akcentuojamas savarankiško kalbos mokymosi, noro tobulėti bei mokytis kalbų skatinimas; atvirumas ir tolerancija įvairioms kultūroms; tarptautinių tinklų ir tarpkultūrinių dialogų plėtojimas; sėkminga besimokančiųjų integracija į pasaulio kultūrinę/kalbines erdves. Joje bus aptarnaujamos visos kolegijoje vykdomos studijų programos bei kviečiami visi dėstytojai bei studentai gilinti savo užsienio kalbų žinias. Taip pat ji pasitarnaus bendruomenės labui mokytis užsienio kalbų. Socialiniai partneriai bei suinteresuoti asmenys galės naudotis priemonėmis, kad įvaldytų užsienio kalbą raštu ir žodžiu.

Pasinaudojant naujomis programinėmis įrangomis, visi studentai kartu galės atlikti visų tipų užduotis, o dėstytojo darbą palengvins specialiosios programos, kurių pagalba daugiau nei 50 procentų užduočių gali būti automatiškai įvertintos. Mokymasis taps įdomesnis, lengvesnis, nes užduotys yra interaktyvios ir dinamiškos, skirtos dirbti tiek klasėje, tiek namuose, jos sujungia technologijas ir edukacinį turinį, apima visas sritis (kalbėjimą, rašymą, skaitymą ir klausymą) nuo A1 iki C 2 lygio. Inovatyvi užsienio kalbų mokymo/s įranga ir priemonės leis studentams laisvai komunikuoti užsienio kalba žodžiu ir raštu, disponuoti rašytinės komunikacijos žiniomis užsienio kalbomis įvairiais tikslais, įgyti gebėjimų tinkamai taikyti kalbą įvairiose situacijose bei tarpkultūriniuose mainuose, išmanyti savo šalies istorinį bei kultūrinį paveldą bendraujant ir bendradarbiaujant su kitomis šalimis, integruoti verslo ir užsienio kalbos žinias organizacijoje, tarpininkauti užsienio kalba verslo srityje, suprasti darbo etikos principus, juos taikyti profesinėje veikloje.

Profesinio verslo anglų kalbos bakalauro studijų pakopoje pasirengimas tiesioginei praktinei veiklai su klientais yra prioritetingas studijų proceso dalis, todėl akcentuotina ir imitacinė profesinės veiklos praktika, kurioje bus mokomas verslo anglų kalbos specialistas gali veikti „realiomis“ darbo sąlygomis, prižiūrimas savo darbo profesionalų. Studentai, turėdami galimybes mokytis tokia centre, bus labiau pasirengę tiesioginei vertimo, verslo darbo praktikai su įvairių grupių klientais verslo, vertimo, švietimo ir kitose institucijose, nevyriausybinėse organizacijose, užsienyje.

Dėstytojai turės geresnes sąlygas taikyti tinkamas bei inovatyvias didaktikos priemones studijų kokybei užtikrinti, naudoti novatoriškus, kūrybiškus metodus, simuliacines užduotis, imitacinius praktinių situacijų vaizdavimus ir analizę; problemų sprendimu grįstą ir projektinį mokymą; mokymąsi bendradarbiauti. Studentams padės išreikšti kūrybiškumą, kitokią požiūrį į kalbą ir jos mokymąsi, naudojimą, sudarys palankesnes sąlygas išmokimui ir motyvacijai skatinti.

Multimedijos studijoje studentai galės nagrinėti, atskleisti ir diegti naujausias multimedijos technologijas praktikoje; studentams ir dėstytojams bus suteikiama galimybė naudotis moderniausiomis medijų technologijomis įgyvendinant įvairius projektus: kurti ir publikuoti elektroninius leidinius, e-mokymosi kursus, kurti internetines svetaines, dirbti su interaktyviais multimedijos elementais (audio, video), kurti dvimatę (trimatę) kompiuterinę grafiką ir ją animuoti, vizualizuoti ir simuliuoti procesus, kurti įmonės ar produkto multimedijos prezentacijas.

Centre bus sudarytos sąlygos nuotoliniu būdu bendrauti su įvairiomis besimokančiųjų grupėmis, pvz., studentais, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ar yra išvykę į kitas šalis, dėstytojais, kuriems bus sudarytos sąlygos kelti kvalifikaciją nuotoliniu būdu, dalyvaujant kursuose, seminaruose, o tai leis sutaupyti komandiruočių skaitmenis. Šioms veikloms vykdyti reikalingi kompiuteriai, garso bei vaizdo techninė įranga, taip pat programinė įranga, skirta vaizdo, garso, animacijos apdorojimui bei procesų modeliavimui. 2D grafikos piešimo planšetė skirta WEB puslapių dizainui, 2D grafikai, animacijai, spaudai (informaciniai plakatai, skrajutės, iliustracijos), brėžiniams ir eskizams rengti. Modeliavimo programomis sukurtus trimačius modelius bus galimybė atspausdinti 3D spausdintuvu. 3D modeliai plačiai naudojami – architektūroje, reklamoje, filmų kūrime, 3D modelių spausdinime, prototipavime, virtualiems turams, kompiuteriniams žaidimams, interaktyvioms aplinkoms, papildytos realybės aplikacijoms, programinės įrangos sąsajos ar interneto puslapių dizaino formavime.

Filmavimo įranga bus skirta reklaminių klipų, pristatomųjų filmų, reportažų, mokomųjų filmų kūrimui.

Centro įranga galės naudotis visų studijų programų dėstytojai ir studentai, jis būtinas ne tik studijų realizavimui, bet ir mokslinei taikomajai veiklai vykdyti.

Socialinių tyrimų centro tikslas - ugdyti studentų specialiuosius gebėjimus ir įgūdžius socialinių tyrimų srityje: ruošiant tyrimo metodiką, vykdant tyrimus mokymosi tikslais, kai taikomi tokie tyrimo metodai, kaip focus grupės diskusija, interviu, stebėjimas. Centras sudarys sąlygas studentams atlikti empirinius tyrimus plėtojama kursinio ar baigiamojo darbo tema, vykdant grupines-projektines užduotis. Dėstytojai galės plėtoti mokslinę veiklą jų atstovaujamoje mokslo kryptyje ir srityje ir/ar tarpdisciplininuose tyrimuose, mokslinių-taikomųjų tyrimų projektuose, tobulinant socialinių tyrimų vykdymo įgūdžius. Centras pasitarus plėtojant studijų programų komitetų veiklą vykdant su studijų procesu ir jo tobulinimu susijusius tyrimus, pvz., diskusijas su socialiniais partneriais, studentais, absolventais, tyrimų užsakovais, tiriant ir/ar analizuojant esamų ir naujai kuriamų studijų programų poreikį, jų tobulinimo galimybes, plėtojant į mokslinius-taikomuosius tyrimus orientuotas kolegijos veiklos sritis – vykdyti užsakomuosius vietinius ir regioninius tyrimus pagal užsakovų poreikį ir tematiką bei naudojant daugiakryptę tyrimų strategijos prieigą visuose minėtuose lygmenyse, derinant kiekybinius ir kokybinius tyrimo metodus mokslo taikomuosiuose tyrimuose. Kiekybinių tyrimų vykdymui ir jų derinimui su kokybine prieiga prie tiriamo reiškinių būtų pasitelkiama papildoma kompiuterinė technika ir programinė įranga, naudojantis Marijampolės kolegijos Informacinių technologijų centro ištekliams.

Focus grupių diskusijoms skirtų patalpų įrengimas Marijampolės kolegijoje reikalingas siekiant sudaryti tinkamas mokymosi (studentams) ir darbo (studijų programų komitetams, dėstytojams, mokslo taikomosios veiklos vykdytojams, socialiniams partneriams) sąlygas vykdyti kokybinius tyrimus: rinkti duomenis (taikant individualų ir grupinį interviu, stebėjimą), analizuoti duomenų rinkimo procesą, sisteminti ir analizuoti tyrimo metu gautus duomenis, rengti tyrimo ataskaitas. Centras pasitarus ir tyrimų duomenų bazės sukūrimui, kuri užtikrintų galimybę ne tik kokybiškesniam mokymuisi vykdyti tyrimus (studentams, dėstytojams), bet ir plėtoti ilgalaikius, tęstinius, pakartotinius tyrimus, atlikti lyginamąją tyrimų ir duomenų analizę.

Centras aptarnaus Socialinio darbo, Vaikystės pedagogikos, Vadybos, Verslo, Teisės ir kitų socialiniams bei ugdymo mokslams priskiriamų studijų programų ir kryptių programas – studentus, dėstytojus, studijų programų komitetus, socialinius partnerius.

Centro poreikį pagrindžia faktas, kad didelė dalis Marijampolės kolegijos studentų baigiamųjų darbų vykdomi atliekant kokybinius tyrimus. Kai kuriose studijų programose, ypač Socialinio darbo studijų programoje, dėl jos specifikos tokių darbų dalis sudaro absoliučią daugumą, priklausomai nuo mokslo metų ir studijų formos (nuolatinė ar iššestinių studijų). Todėl centro įkūrimas sudarytų palankias sąlygas studentams profesionaliai, pasitelkiant reikiamas priemones ir įrangą atlikti baigiamiesiems darbams reikalingus tyrimus. Centro įsteigimas dėstytojams sudarytų palankias sąlygas tiesiogiai, dirbant greta studento atlikto tyrimo duomenų masyvo, konsultuoti kursinio ir/ar baigiamojo darbo klausimais. Dėstytojams, mokslo taikomosios veiklos vykdytojams centras sudarytų sąlygas palankiomis sąlygomis atlikti taikomuosius tyrimus, plėtoti mokslo taikomąją veiklą ir vykdyti užsakomuosius tyrimus, rengti mokslo straipsnius ir pranešimus mokslinėse ir mokslinėse-praktinėse konferencijose. Centro įkūrimas taptų palankia terpe plėtojant ir Marijampolės kolegijos Mokslo taikomosios veiklos tarybos veiklą. Tai padėtų dar labiau realizuoti studijų ir mokslo vienovę, kuri užtikrintų grįžtamąjį ryšį diegiant mokslo taikomuosius tyrimus ir jų rezultatus studijų procese, įgalintų parengti profesionalius savo srities specialistus, gebančius atlikti taikomuosius tyrimus savo srityje, taip pat inicijuoti naujas studijų programas bei atnaujinti ir tobulinti esamas, atsižvelgiant į visuomenės, darbo rinkos ir kitus pokyčius.

Šio centro įkūrimas Marijampolės kolegijoje padėtų tenkinti ne tik studijų proceso poreikius, bet ir plėtoti socialinių mokslų taikomuosius tyrimus ne tik Marijampolės mieste, bet ir visame regione, atliepianč švietimo, socialinio darbo, rinkodaros ir kitų mokslo ir praktinės veiklos sričių poreikius.

Bibliotekos paskirtis – teikti švietimui, studijoms, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingą informaciją ir paslaugas. Iš erdvės, skirtos skaitymui, knygų skolinimuisi, biblioteka

transformuojasi į ištisą informacijos keitimosi kanalą, bendravimo arealą, jaukią vietą akademinės bendruomenės nariams dalyvauti įvairiose kūrybinėse veiklose bei edukaciniuose renginiuose.

Marijampolės Kolegijos bibliotekos bendras patalpų plotas – 340 m². Fondo dydis – 33668 vnt., įtrauktų į elektroninį katalogą (eLABa). Skaitytojų paslaugoms veikia bendroji ir tylioji skaityklos, bevielis internetas. Skaitykloje yra 8 kompiuterizuotos darbo vietos su internetine prieiga. Bibliotekoje aptarnaujami kolegijos studentai, darbuotojai ir išoriniai skaitytojai. Abonemente ir skaitykloje užregistruota 700 skaitytojų.

2018 m. bibliotekos fondams papildyti gauta 497 fiz. vnt. leidinių. Prenumeruojami periodiniai elektroniniai leidiniai ir elektroninės knygos. Skaitytojai gali naudotis 260 vnt. el. knygų nemokamai.

Marijampolės kolegijos studentams ir dėstytojams suteikta galimybė naudotis JAV ambasadoje įsikūrusio Informacijos Centro paslaugomis pagal individualias užklausas Valstybės departamentui prieinamose duomenų bazėse. Bibliotekos lankytojai naudojami atviros prieigos duomenų bazėmis, atviros prieigos ir prenumeruojamais elektroniniais leidiniais.

Pastebima tendencija, kad kiekvienais metais daugėja negalią turinčių ir norinčių studijuoti. Kolegijos bibliotekos skaitykloje yra tik įranga regos negalią turintiems lankytojams TOPAZ su stacionariu elektroniniu vaizdo didintuvu. Norint užtikrinti lygias galimybes studijuoti, reikalinga specializuota kompensacinė įranga.

Dažniausiai pasitaikantis mokymosi sutrikimas – disleksija. Nors tikslios statistikos nėra, tačiau specialistai teigia, jog tokių žmonių yra apie 10-15 proc. (R. Gedutienė). Disleksija – nuo įvertinimo iki įveikos, 2018). Studentams, turintiems disleksijos sutrikimų, silpną regėjimą ar aklumą, reikalingi skaitymo įrenginiai, vaizdo didinimo sistemos ir speciali programinė įranga.

Klausos sutrikimų turintiems studentams FM sistema „Roger“ (siūstuvus kalbančiajam ir imtuvus klausančiajam) padės atpažinti kalbančio asmens šneką ar kitokio garso šaltinio informaciją triukšmingoje aplinkoje dideliu atstumu. Juo galės naudotis studentai, bendraudami bibliotekoje, studijų skyriuje ar paskaitose.

Regos sutrikimų turintiems studentams svarbi teksto didinimo ne tik spaudiniuose, bet ir ekrane įranga bei didelio šrifto klaviatūra. Pažangi vaizdo didinimo technologija ir intelektualusis ekrano skaitytuvas vienoje paprastoje naudoti programinėje įrangoje - rinkinyje „SuperNova Magnifier and ScreenReader“, kuri apima tiek pažangią vaizdo didinimo technologiją, tiek intelektualiojo ekrano skaitytuvą. Šia priemone galima sureguliuoti vaizdo didinimo, įgarsinimo ir ekrano skaitytuvo funkcijas taip, kad rinkinys atitiktų konkretaus naudotojo poreikius. Renkamo teksto raidės ir žodžiai įgarsinami, o tai leidžia būti nepriklausomiems, kokybiškai bei produktyviai atlikti užduotis. „Dolphin“ klaviatūros šriftas stambus, klavišai labai kontrastingi, kad būtų lengviau pastebėti. Taip pat klaviatūra turi 18 „greitųjų klavišų“, skirtų greičiau ir lengviau prieiti ir naudotis „SuperNova“ programomis. Šie mygtukai dideli ir įvairių formų, todėl juos lengva apčiuopti ir atskirti vieną nuo kito.

Dėstytojams rengiant medžiagą studentams, patiriantiems regos ar kitokių skaitymo sunkumų reikalinga formatų konvertavimo programinė įranga. Universali, greita, ir paprasta išmokti yra „Dolphin EasyConverter“.

Skaitymo programinė įranga žmonėms su disleksija, regėjimo sutrikimais ir akliesiems, suderinama su „Windows 7“, „Windows 8.1“ ir „Windows 10“, tinkama naudoti planšetėse, nešiojamuosiuose ir staliniuose kompiuteriuose yra „EasyReader“. Ji taip pat suderinama su ekrano skaitytuvais. Galima sinchroniškai skaityti tekstą ir klausytis jo įrašo. Tekstas su paryškintomis vietomis ir įgarsinta jo versija pateikiami sinchroniškai – tai padeda sukonzentruoti dėmesį ir geriau suprasti skaitomą medžiagą. Jei reikiama knyga neišleista su garso įrašu, „EasyReader“ gali įgarsinti ją natūraliai skambančiu balsu. „EasyReader“ veikia visos funkcijos, kaip ir kituose garso įrenginiuose. Galima atsukti atgal ar pristabdyti, sulėtinti skaitymo greitį iki tinkamo individualiems poreikiams. Galima naudoti ausines arba klausytis garsiai. Gali būti valdomas klaviatūra. Suderinama su „SuperNova“ ir JAWS ekrano skaitytuvais.

Siekiant maksimaliai padidinti bibliotekos patrauklumą ir funkcionalumą skaitytojams, skatinti studentų savarankiškumą, bibliotekos darbuotojus išlaisvinti iš rutininių procedūrų (užsakomų knygų paieška ir gražintų knygų išdėstymas, skaitytojų kortelių pildymas), sudaryti sąlygas operatyviau atlikti darbą bei daugiau laiko skirti tiesioginiam bendravimui su skaitytojais, konsultacijoms, įvairiems

projektams, bus įdiegta moderni RFID (radijo dažnio identifikavimo) knygų apsaugos, bibliotekos automatizavimo ir savitarnos sistema.

Įdiegtą RFID sistemą sudarys automatizuota praėjimo vartelių bei incidentų stebėjimo ir registravimo sistema, elektroninis savitarnos knygų išdavimo ir gražinimo įrenginys, elektroninis savitarnos knygų gražinimo bet kuriuo paros metu įrenginys, nešiojamas fondo inventorizacijos prietaisas, kompiuterizuotos bibliotekos personalo darbo vietos bei RFID apsaugos elementai knygoms ir kompaktinėms plokštelėms, sistemos valdymo, monitoringo ir diagnostikos programinė įranga. Sistema bus integruota su bibliotekoje naudojama ALEPH programine įranga.

Ši technologija eliminuoja papildomas darbuotojų laiko sąnaudas knygų išdavimui ir priėmimui. Skaitytojas pats gali pasiimti knygas, o vėliau gražinti į tam skirtą vietą be bibliotekininkų pagalbos. Jei biblioteka uždaryta, knygą galima palikti tam skirtoje dėžėje.

Įdiegus RFID sistemą bibliotekos lankytojai galės daug greičiau ir patogiau naudotis bibliotekos fondais kartu užtikrindami naudojimosi privatumą, nes dauguma lankytojų knygas linkę išsirinkti patys, be bibliotekininkų pagalbos. Jie galės rinktis knygas ir kitus informacijos šaltinius visiškai savarankiškai, nes bibliotekoje įdiegtos technologijos leis išsinešti knygas nepildant jokių dokumentų. Bibliotekos darbuotojai galės suteikti lankytojams papildomas reikiamas konsultacijas bei operatyviai surasti ir padėti išsirinkti norimą knygą ar kitą informacijos šaltinį.

Bibliotekoje bus sumontuota vaizdo stebėjimo kamera, kuri fiksuos skaitytojus, imančius ir gražinančius knygas, ir kitus asmenis, buvusius šalia. Visa video kameros fiksuojama informacija bus įrašoma į kompiuterį.

Bibliotekos paskirtis – ne tik skolinti knygas į namus, suteikti sąlygas naudotis prenumeruojamais elektroniniais ištekliais namuose, gauti bibliotekos naujienas, bet ir suteikti erdves studijoms, komandiniam darbui, poilsiui, organizuoti renginius. Todėl siekiant, kad akademinės bendruomenės nariai bibliotekoje jaustųsi laisvai ir patogiai, bus įrengta šiuolaikiška ir jauki aplinka, erdvės ir kompiuteriai skaitytojams, komandinio ir individualaus darbo zonos studentams ir dėstytojams.

Greta aptarto tiesioginė poveikio (įranga ir priemonės būtinos kokybiškam studijų organizavimui - 9 kompl. bei įrangos naudojimui ir studijų proceso užtikrinimui būtini baldai - 9 kompl.), išskiriamas ir netiesioginis poveikis:

- padidės teikiamų švietimo paslaugų kokybė šalies, regiono, vietos gyventojams;
- pagerės švietimo paslaugomis pasinaudojusių asmenų praktiniai įgūdžiai bei profesinės žinios;
- pagerės švietimo infrastruktūros būklė;
- padidės studijų atitiktis darbo rinkai ir visuomenės poreikiams;
- padidės Marijampolės miesto, savivaldybės ir apskrities gyventojų užimtumas;
- pagerės Marijampolės miesto, savivaldybės ir apskrities gyventojų intelektualinis potencialas;
- padidės investicinės aplinkos patrauklumas vietos, regiono ir užsienio investitoriams;
- augs pragyvenimo lygis.